

Stenungsunds
kommun

Kulturpolitisk plan för Stenungsunds kommun 2018

Typ av dokument Plan	Beslutat av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum 2018-06-25 § 112	Diarienummer 0716/16
Dokumentägare Kommunfullmäktige	Giltighetstid 2018-2022	Framtagen av Beredningen Vuxna och Äldre	Reviderad

Innehållsförteckning

---

1 Kulturpolitik.....	3
1.1 Kultur en förutsättning för ett gott samhälle.....	3
1.2 Den ”Kulturpolitiska Planen” och ”vision 2035”	3
1.3 Kulturplanens syfte.....	3
1.3.1 Prioriterade områden.....	4
1.4 Vad är kultur?.....	4
2 Ett aktivt kulturliv där människor kan mötas.....	5
2.1 Kulturverksamheten.....	5
2.1.1 Barnkultur.....	6
2.1.2 Kulturskolan.....	6
2.2 Biblioteksverksamheten och kulturhuset Fregatten.....	7
2.3 Film och teater.....	8
2.4 Föreningsverksamheten.....	8
2.4.1 Föreningar.....	8
2.4.2 Folkbildning.....	9
2.4.3 Samlingslokaler.....	9
2.5 Konst och utsmyckning.....	10
2.6 Kulturminnes- och kulturmiljövård.....	10

1 Kulturpolitik

Kultur är en grundsten i ett väl fungerande samhälle och bidrar till att vidga våra vyer och skapa förståelse för andras perspektiv. Ett aktivt kulturliv där människor kan mötas är central för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle.

Målet för kulturpolitiken i Stenungsund är att skapa förutsättningar för kommunens invånare till ett rikt och dynamiskt kulturliv som engagerar, aktiverar och skapar nyfikenhet.

Kulturpolitik handlar om fördelning av medel och om den roll offentliga aktörer har för att formulera mål, prioritera uppgifter, stötta produktion och se till att konsterna och kulturverksamheten når de grupper de är tänkta att nå. Kulturpolitiken ska ge ramarna för kulturen men inte blanda sig i innehållet

1.1 Kultur en förutsättning för ett gott samhälle

Kultur är berikande och utvecklande för oss, både som individer och som samhälle genom att kulturen också gör det möjligt att provocera och utmana rådande normer och värderingar. Detta som är grunden för vårt demokratiska samhälle; vår frihet att uttrycka oss. Därför är det viktigt att även unga människor kommer till tals inom kulturen. Kulturlivet måste präglas av en öppenhet vad gäller uttrycksformer och utövare, och vi ska säkerställa att alla grupper i samhället har tillgång till kulturen på lika villkor, både som utövare och konsument. Här spelar föreningslivet och folkbildningen en viktig roll.

Våra kulturverksamheter ska komma hela kommunen till del och kulturutbudet ska hålla god kvalitet. Vid sidan om sin utvecklande uppgift har kulturen också en bevarande funktion. Det är därför viktigt att påminna om det sammanhang vi lever i och värna om vårt kulturarv. Det har också visat sig att kultur är en viktig, ibland avgörande, faktor för människor vid val av boplatz eller lokalisering av företag. Kulturen har därmed avgörande betydelse för Stenungsunds tillväxt, något som vi ska ta tillvara på bästa sätt.

Ett brett och rikt kulturutbud stärker invånarens känsla av livskvalitet och bidrar till en ökad folkhälsa

1.2 Den "Kulturpolitiska Planen" och "vision 2035"

Den kulturpolitiska planen har följande grundsyn:

- **Stenungsunds vision om det goda samhället med framtidstro och utveckling med människan och naturen i centrum.**
- **De avgörande inriktningarna - som attraktivt och välkomnande samt ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling.**
- **Ledorden - Helhet, Öppenhet, Insyn och Delaktighet.**

1.3 Kulturplanens syfte

Den kulturpolitiska planen för Stenungsund skall tydliggöra:

- **ansvar**
- **prioriterade områden**
- **önskad utveckling för kulturpolitiken**

Planen beskriver inriktningen för det kulturpolitiska arbetet och är ett styrande dokument för hela kommunen.

Kulturplanen skall implementeras i alla sektorer. Kulturområden som konst, musik och dans, film, teater skall ses som en motor för samhällsutveckling som genererar välmående, trivsel, delaktighet, kreativitet, entreprenörskap samt främjar demokratin och yttrandefriheten.

1.3.1 Prioriterade områden.

Inom varje kulturområde i texten har ett stort antal intressanta inriktningar identifierats. Alla kan genomföras med de begränsade resurser som står tillbuds. Beredningen har av den anledningen prioriterat mellan inriktningarna. I listorna för varje kulturområde har prioriterade intresseområden markerats på följande sätt.

➤ (P) prioriterat område.

Övriga intressanta områden markeras:

- Intressant men ej för närvarande prioriterat område

1.4 Vad är kultur?

I begreppet kultur ingår alla de andliga, materiella, intellektuella och känslomässiga egenskaper som präglar ett samhälle eller en grupp människor. Kultur innefattar livsstilar, traditioner och mycket annat.

Konst ingår i begreppet kultur och avser skapandet inom olika konstarter.

Genom att göra en uppdelning av det traditionella kulturbegreppet i konst och kultur skapas en klarare rollfördelning. Genom att föra en kulturpolitik där dessa begrepp samverkar kan konstnärligt skapande och ett gott klimat främjas.

Konsten har ett egenvärde. Den kan inte reduceras till ett redskap för ekonomiska, sociala, religiösa eller politiska syften utan att förlora innebörd, trovärdighet och kvalitet.

Kulturen kan vara ett redskap för samhällsförändring.

Forskningen har visat att all kulturverksamhet är mycket värdefull för barns utveckling och ett av de viktigaste verktygen för att utveckla exempelvis barn med särskilda behov, personer med funktionsvariationer samt i arbetet med nyanlända gällande integration.

2 Ett aktivt kulturliv där människor kan mötas

Den övergripande inriktningen i den nya kulturpolitiska planen är att Stenungsund är en kommun där människor tillsammans med andra har möjlighet att reflektera, reagera och inspireras av sitt egna och andras skapande.

Möjligheten att få ta del av ett aktivt kulturliv skall ges möjlighet i alla ytterområden såsom Ucklum, Svenshøgen, Stora Höga, Jörlanda och Ödsmål.

Kulturplanen skall vara ett levande dokument och med ett praktiskt arbetssätt som gagnar barn och ungdom i Stenungsunds kommun.

Samtliga kulturinstitutioner har i sina uppdrag att särskilt arbeta för barns och ungas möjligheter att ta del av kulturupplevelser och skapande verksamheter.

Kulturlivet är beroende av entusiaster, professionella amatörer och arrangörer som lägger ner kraft och energi på att sprida och väcka intresse för kulturens uttryck. Det stöd som kommunen ger till kultur- och föreningslivet är ett erkännande av dess samhällsnytta. Det samlade stödet ska främja jämställdhet, integration och stödja en hållbar utveckling. Regler för bidrag och sponsring ska vara begripliga och transparenta. I kulturplanen finns 5 områden

- ➔ **Kulturverksamheten**
- ➔ **Biblioteksverksamheten**
- ➔ **Föreningsverksamheten**
- ➔ **Konst och utsmyckning**
- ➔ **Kulturminnes- och kulturmiljövård**

2.1 Kulturverksamheten

Kultur- och fritidsverksamheten i Stenungsunds kommun ska utformas med medborgarna och deras behov i centrum. De ska ge möjlighet till samvaro, sammanhang och utveckling. Bara genom nära dialog med medborgarna kan vi utveckla våra verksamheter på ett bra sätt. Alla människor har lika stort värde och ska ha samma möjligheter till utveckling och självförverkligande. Detta är lika viktigt inom kulturen som inom fritiden eller idrotten och oavsett om man är åskådare eller delaktig utövare. Redan idag är Stenungsunds kommun mycket attraktiv, men har också stor utvecklingspotential.

Genom att bedriva en aktiv kultur- och fritids politik, med möjlighet till utveckling och förnyelse, ökar Stenungsund sin attraktionskraft för invånare och besökare. Vi kan bli bättre på att utveckla och bygga vidare på de goda och framgångsrika exempel vi har, och lyfta fram dessa för att attrahera både invånare och besökare att mer aktivt ta del av vårt utbud. Härigenom skapar vi intresse inom såväl kultur som idrotts- och fritidsområdet. Vi ska arbeta för att ge plats åt det nya, det unga, det inte redan etablerade, det oprövade och utmanande. På så sätt kan vi utvecklas inom vårt verksamhetsområde och bidra till Stenungsunds kommuns strävan att bli Västkustens kreativa mittpunkt. Vi vill att Stenungsund ska utvecklas till en spännande, nytänkande Kultur- och idrottskommun.

Kommunen skall erbjuda ett kulturutbud av hög kvalitet för alla åldrar där både nyskapande kulturyttringar likväl som traditionella arrangemang finns representerade. I samverkan med partners både inom och utanför kommunen.

Kommunen bör erbjuda kulturutbud vid samlings- och möteslokaler för de äldre inom hemvården.

För att lyckas ska all kulturverksamhet vara så kostnadseffektiv som möjligt.

2.1.1 Barnkultur

Barnkonventionen artikel 3 lyder " alla barn har rätt till kultur, har rätt att utveckla sin skaparkraft och få träna olika uttrycksformer". Det är därför viktigt att kulturaktiviteter finns där barn och ungdom vistas dvs. inom barnomsorg, skola och fritidsgårdar.

Alla barn har rätt att ta del av och uppleva kultur. Kultur ska vara en integrerad del av barnens uppväxtmiljö, såväl i deras geografiska närhet, som inom samhällets institutioner och det fria föreningslivet. Alla barn har även rätt att själva delta i kulturlivet. Genom kulturen får barn utlopp för sin fantasi och kreativitet, vilket gynnar deras utveckling. Kultur är en nödvändig del av barns utveckling och ska därför främjas av samhället som har ett ansvar att se till att den kultur som erbjuds barn håller hög kvalitet. All verksamhet som är riktad till barn ska verka i en drogfri miljö.

Vi anser att:

- **(P) Barn har rätt till ett varierat utbud av kulturupplevelser under hela sin uppväxt. Det ska finnas rikligt med kulturupplevelser som är direkt riktade mot barn, men även kultur riktad till vuxna ska i högre grad göras tillgänglig för barn med hjälp av aktiv pedagogik.**
- **(P) Samhället har till uppgift att främja barns läsande. Litteratur ska vara tillgänglig i barnets närmiljö och läsandet ska göras till en lustfylld upplevelse.**
- **(P) Ett nära samarbete mellan kommunens förskolor och grundskolor och kulturens aktörer ska främjas i syfte att integrera kulturen i barnens vardag.**
- Utsmyckningar av det offentliga rummet ska i möjligaste mån göras tillgängliga för barn. Konst som stimulerar barns fantasi, kreativitet och förmåga till lek ska främjas.
- Barn ska ges möjlighet att själva prova på olika former av skapande under hela sin uppväxt.

2.1.2 Kulturskolan

Kulturskolan ger barn och unga möjlighet att gestalta sina liv och tankar genom konstnärliga uttryck via musiken och andra skapande verksamheter. Här bör kulturskolan breddas och påvisa flera konstformer såsom dans, film, teater och bild.

Vi vill:

- **(P) Att kulturens pedagogiska möjligheter ska tas tillvara i undervisningen och samverkan med kulturinstitutioner och det fria kulturlivet skall utvecklas.**
- **(P) Att man ser över möjligheten till familjerabatter inom kulturskolan.**
- **(P) Att kulturskolan förläggs i anslutning till skoltid för ökad tillgänglighet för alla.**
- Att förskola, grundskola och gymnasium ska ge barn och unga tillgång till det professionella konst- och kulturlivet.

- Kommunens kulturverksamheter ska prioritera arbetet med pedagogisk verksamhet för yngre besökare.
- Att förutsättningar ska skapas för att tillvarata ungas engagemang, vilja och lust till kulturupplevelser och eget skapande både i skola och under fritid.

2.2 Biblioteksverksamheten och kulturhuset Fregatten

Ur Biblioteksplanen 2017:

Biblioteket skall främja intresset för läsning och litteratur, information, upplysning, utbildning samt kulturell verksamhet.

Biblioteket på Fregatten utgör ett kommunövergripande system med utbildningsbibliotek, centralbibliotek och med mobil service. Biblioteket vänder sig till alla, men lägger särskild vikt vid att nå barn och unga.

I Stenungsund finns ett huvudbibliotek och en bokbuss som ger biblioteksservice till kommunens innevånare. Bokbussen är främst ett barn- och ungdomsbibliotek med ett utvecklat samarbete med kommunens förskole- och skolverksamhet. Bokbussen skall även vara ett kompletterande bibliotek för de som bor i ytterområden..

Som mötesplatser med brett kultur- och informationsutbud verkar biblioteken i en folkbildningstradition för ett gott och meningsfullt liv för den enskilde och en positiv utveckling för samhället. Biblioteken arbetar i direktkontakt med medborgarna och samarbetar med annan offentlig verksamhet och föreningsliv. En kulturell mångfald är en förutsättning för demokratisk utveckling och integration.

I det nya informationssamhället med allt större tillgång till datorbaserad information behöver bibliotekens roll utvecklas och fördjupas

Vi vill att:

- **(P) Biblioteket bör erbjuda en läsmiljö med en sk "tystnadskultur".**
- **(P) Bibliotekens pedagogiska roll ska utvecklas och samverkan bör utökas med hela utbildningssektorn.**
- **(P) Biblioteksverksamheten ska ge alla kommunens medborgare tillgång till bibliotek med generöst öppethållande inkl. helger och ett allsidigt media utbud av god kvalitet.**
- Kultur- och informationsutbudet ska präglas av innehållsmässig mångfald och stor öppenhet för nya medieformer vid sidan av den tryckta boken.
- Bibliotekets digitala tjänster på Internet (WiFi) ska vara tillgängliga för medborgare och företag hela dygnet.
- Den digitala servicen utökas.
- Kommunens invandrare, barn och vuxna skall erbjudas litteratur på sitt modersmål och möjlighet att ta del av nyhetsflödet från sitt hemland - styrka mångfalden.
- Kommunens skolor ska ha tillgång till skolbibliotek med fackutbildad bibliotekarie.

2.3 Film och teater

Fregatten Bio som visar bra kvalitetsfilm har ett stort värde för de flesta oavsett ålder och fungerar som en mötesplats för social gemenskap. Utveckla storbilds-TV för större händelser, ex Fotbolls- VM.

Kulturhuset Fregatten fungerar som " hjärtat av Stenungsund" där man kan umgås med vänner, äta mat, gå på bio eller besöka biblioteket. Om biografen skall användas för andra arrangemang än bio måste samarbete ske med den som hyr biograflokalen.

Vi vill:

- **(P) En biograf med hög ljus, ljud och bildkvalité och där scenen kan användas vid större evenemang och för uppträdande av hög klass.**
- **(P) Intresset för teater har ökat, vilket gör att det bör finnas en potentiell plats för dess olika former av samvaro och som en miljö integrerad i det omgivande samhället.**
- **(P) Fregatten öppnar upp för scenisk verksamhet och liknande arrangemang där debatter, samtal och musikkvällar(teaterluncher) får tillträde. Aktiviteter i kulturhusparken samt utveckla det redan befintliga gällande evenemang ex Sundanatta och Tjörn runt.**

2.4 Föreningsverksamheten

En av Stenungsunds största tillgångar är medborgarnas engagemang i kultur- och föreningslivet. Det är viktigt att ta tillvara de ideella krafter som bidrar till en bred och mångfacetterad verksamhet. Här samverkar ideella krafter under demokratiska former för att skapa kulturaktiviteter för alla invånare.

Kulturföreningarna är av två slag, de arrangerande föreningarna och de där medlemmarna själva står för den kulturella verksamheten. Båda typerna av föreningar är viktiga för kommunens kulturliv.

2.4.1 Föreningar

Stenungsund har flera aktiva arrangörsföreningar som svarar för en stor del av det professionella kulturutbud som erbjuds på Fregatten och i andra publika lokaler. Kommunen ska stödja och samarbeta med föreningslivet i syfte att utveckla och bredda kulturlivet i Stenungsund. Föreningar som bidrar till förnyelse av kulturutbudet och som arbetar aktivt för att nå ut till nya publikgrupper ska främjas. Kulturverksamhet för personer med funktionsvariationer bör främjas och ges möjlighet genom samverkan mellan olika aktörer bl.a. Studieförbunden, föreningslivet och kommunen. Verksamhet riktad mot barn och unga ska prioriteras.

Kommunen ska underlätta för professionella kulturutövare att verka i kommunen genom att visa öppenhet för ny teknik och nya konstformer, stimulera till ökad bredd och mångfald och främja gränsöverskridande möten. Stödet till det fria kulturlivet ska bidra till konstnärlig utveckling och förnyelse.

Konstnärers möjligheter att nå ut och möta nya publikgrupper är avgörande i ett samhälle där det fria ordet eller bildkonsten visar på nya vägar att kommunicera eller alternativa uttryck. Därför måste möjligheter att framföra eller ställa ut verk finnas. Bibliotek, lokala scener med mera är viktiga arenor för detta. Efterfrågan på repetitionslokaler inom musikens område är stort. Alla kommunens lokaler måste därför nyttjas effektivt. När det gäller dans, som är en konstform under utveckling bör ett

vidgat samarbete mellan olika intressenter i regionen lyftas för den lokala, professionella utvecklingen.

Vi vill:

- **(P) Tillgodose de kulturutövande föreningarnas behov av repetitionslokaler.**
- **(P) Att samarbete mellan föreningsliv och studieförbund stimuleras så att kulturverksamheten i kommunen utvecklas.**
- **(P) Att scenkonsten i Stenungsund ges en, på ett enkelt sätt, tillgänglig större teaterlokal där sedan grupper kan spela och gästa. Nösnäsan är planerad som en sådan lokal men nyttjas inte fullt ut.**
- Ge föreningarna möjlighet att genomföra kulturprojekt genom stimulansbidraget.
- Tillgodose att lokala amatörkonstnärer och konsthantverkare erbjuds möjlighet att visa sin konst och sitt hantverk i lämpliga lokaler. Här har Jordhammars herrgård, kommunens centrum för slöjd och konsthantverk en stor betydelse. En förening där medlemmarna själva står för den kulturella verksamheten.
- Ge ungdomar möjlighet att i samverkan med Stenungsunds kommun utbilda sig i scenspråk och skapa en teaterkultur i kommunen.

2.4.2 Folkbildning

Folkbildningen skall präglas av frihet och mångfald av ett forum där deltagarna själva väljer ämne och arbetsformer och där de egna erfarenheterna och behoven styr studierna. Folkbildningen har också en viktig uppgift att belysa och diskutera aktuella problem och introducera nya kunskapsområden.

Studieförbundens kulturprogram är viktiga för kommunens kulturliv.

Studieförbunden har en omfattande cirkelverksamhet, sammankomster i form av föreläsningar och kulturprogram. Studieförbunden har även stor betydelse för att stärka människors kreativitet och möjligheter till eget skapande. De har också en viktig funktion för amatör- och ungdomskulturen, och spelar en viktig roll för främjandet av det mångkulturella samhället. De når många människor i alla åldrar och har därför stor betydelse även i ett demokratiskt perspektiv.

Vi vill:

- **(P) Att information om föreningarnas och studieförbundens arrangemang skall finnas lätt tillgängligt på kommunens hemsida.**
- **(P) Att Studieförbunden ses som en viktig del av folkbildningen. Deras verksamhet ger människor möjlighet till personlig utveckling och livslångt lärande.**
- **(P) Att möjligheterna till högskolestudier på distans utvecklas.**
- Att kommunen stödjer studieförbundens folkbildande verksamhet som stimulerar till utveckling och förnyelse.

2.4.3 Samlingslokaler

I kommunen finns möteslokaler som tillhandahålls och sköts av föreningslivet. Det handlar om samlingslokaler som bl.a. Stora Högagården, bygdegården i Ucklum, Ödsmåls bygdegård och föreningslokalen i Svenshögen. Stenungsunds Hem tillhandahåller ett flertal föreningslokaler. Dessa fungerar som viktiga knutpunkter för

det lokala samhälls- och kulturlivet. Kommunen ska aktivt bidra till att värna dessa samlingsplatser.

2.5 Konst och utsmyckning

Konsten är en samhälls- och tidsspegel och som sådan ovärderlig väckarklocka, insiktsgivare och ingång till stimulerande diskussioner för alla åldersgrupper.

Kommunens konsthall, Galleri Koch är ett forum för konstnärer. Visningar av utställningar och föreläsningar skall bredda intresset för konst och ge en fördjupad kunskap och förståelse för olika uttryck.

Vi vill:

- **(P) Visa utställningar av hög kvalitet och attraktion, vilka skapar diskussioner och lockar besökare från hela regionen.**
- **(P) Öka den konstpedagogiska inriktningen i samverkan med kommunens skolor med visningar och samtal om konst och workshops.**
- **(P) Visa kommunens offentliga utsmyckningar och inköpta konst genom olika publikationer och utställningar göra kommunens konstinköp tillgängliga för allmänheten.**
- Öka antalet utställningar av samtidskonst med workshops .
- Ge kommunens konstförening möjlighet att arrangera utställningar.
- Stödja initiativ av lokala konstnärer.
- Att medel avsätts till konstnärlig utsmyckning vid offentliga nybyggnationer och i befintliga miljöer.
- Att det arkitektoniska värdet vid byggande uppmuntras.
- Arrangera konstvandringar till kommunens offentliga konstverk, byggnader och natur.

2.6 Kulturminnes- och kulturmiljövård

Kulturmiljövården syftar till att bevara och levandegöra viktiga kulturhistoriska värden i vår omvärld. En målsättning är att identitet och förankring i den egna historien ska kunna utgöra grund för förnyelse och utveckling. De fysiska lämningarna, föremålen och de traditioner och föreställningsvärldar de förmedlar måste bevaras och göras tillgängliga för dagens och morgondagens generationer.

I Stenungsund skall kulturarven integreras i samtidskulturen genom att till exempel arrangemang och festivaler förläggs i kulturhistoriska miljöer. På så vis görs dessa miljöer till levande mötesplatser där det samtida och det förgångna kan mötas. Dessa möten skapar nya upplevelser av och en ny förståelse för både det forntida och det samtida. Det skapas också ett mervärde i form av ökad attraktion för såväl samtidskulturen som för de kulturhistoriska miljöerna.

Naturstigar med informationsskyltar på plats som gör historien levande och som dessutom gör det lätt att finna kommunens kulturarv. Tillgodose informationsblad via internet som är lättillgängliga och överskådliga.

Den ideella hembygdsrörelsen gör en mycket stor insats för att restaurera, vårda och bevara kulturmiljöer. De bidrar med ett mervärde för integrationen. Stenungsund har sex hembygdsföreningar.

Kommunen har ett antal mycket intressanta kulturmiljöer som finns beskrivna i Kulturminnesvårdsboken.

Vi vill:

- **(P) Vårda och dokumentera kommunens kulturminnen och kulturmiljöer.**
- **(P) Stödja kommunens hembygdsföreningar.**
- **(P) Ge ut informationsbroschyr om sevärdheter i kommunen.**
- Utveckla och bevara området kring Västergårdarna, Mariagårdsområdet.
- Arbeta för att öka kunskapen om hembygden.
- Att kommunens kulturminnesvårdsprogram uppdateras med jämna mellanrum.

18/02/22

Vuxen- och äldreberedningen

Stenungsunds kommun